Dosarul nr. 2r-1222/23 (dosar electronic 2-23021155-02-2r-030423)
Judecătoria Chișinău, judecător Eleonora Badan-Melnic

D E C I Z I E

mun. Chișinău 23 mai 2023

Colegiul civil, comercial și
de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
în componența:
Președintele ședinței, judecător Ion Secrieru
Judecătorii Marina Anton şi Vitalie Cotorobai

examinând în procedura de recurs, în lipsa părților, pricina civilă la cererea de recurs declarată de Corsenco Mihail, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău/sediul Centru/ din 27 februarie 2023, emisă în cauza civilă inițiată la cererea depusă de Corsenco Mihail către Șaidov Veaceslav cu privire la confirmarea tranzacției de împăcare și eliberarea titlului executoriu, prin care s-a refuzat în confirmarea tranzacției de împăcare, -

a c o n s t a t a t :

La 9 februarie 2023 Corsenco Mihail s-a adresat cu cerere către Șaidov Veaceslav, prin care a solicitat confirmarea tranzacției de împăcare nr. ***** din 30 septembrie 2022, încheiată între Corsenco Mihail și Șaidov Veaceslav, privind încasarea sumei de 59634,45 euro și a penalității în mărime de 1% pentru fiecare zi de întârziere cu eliberarea titlului executoriu.

În motivarea cererii creditorul a indicat, că din motivul nerestituirii împrumutului la scadență a întreprins măsuri în vederea recuperării datoriei astfel că, în perioada ianuarie 2022 - septembrie 2022, Șaidov Veaceslav a fost informat de nenumărate ori despre obligația de restituire a sumei împrumutate și a promis achitarea sumei.

Potrivit creditorului, în contextul existenței unui numitor comun, în scopul soluționării amiabile a litigiului părțile au purces la semnarea tranzacției de împăcare prin mediere nr. ***** din 30 septembrie 2022, contrasemnată de mediatorul Bujoreanu Eugeniu, prin care s-a stabilit modalitatea de achitare a datoriei în mărime de 52000 euro.

Creditorul Corsenco Mihail a evidențiat, că în rezultatul negocierilor, de comun acord, s-a convenit asupra reducerii datoriei cu suma de 7634,45 euro, reducerea fiind valabilă doar în cazul onorării în termen a angajamentelor asumate de către debitor.

După cum menționează creditorul, din momentul semnării tranzacției nu a fost efectuată nici o achitare, iar scadența datoriei în mărime de 59634,45 euro a survenit la 11 octombrie 2022.

Creditorul a indicat în cerere, că potrivit pct. 4.3 din tranzacție, pârâtul s-a obligat să achite și o penalitate contractuală pentru întârziere în mărime de 1% pentru fiecare zi de întârziere.

În circumstanțele descrise și pentru argumentele invocate supra Corsenco Mihail s-a adresat cu prezenta cerere de confirmare a tranzacției de împăcare nr. ***** din 30 septembrie 2022, încheiată între Corsenco Mihail și Șaidov Veaceslav, privind încasarea sumei de 59634,45 euro și a penalității în mărime de 1% pentru fiecare zi de întârziere cu eliberarea titlului executoriu.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 27 februarie 2023 s-a refuzat confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere nr. *****, încheiată la 30 septembrie 2022 între Corsenco Mihail și Șaidov Veaceslav și emiterea titlului executoriu.

În motivarea soluției sale instanța de fond a reținut, că tranzacția de împăcare încheiată prin mediere cu nr. ***** din 30 septembrie 2022, între Corsenco Mihail Șaidov Veaceslav, contravine scopului tranzacției de mediere îndreptat spre prevenirea unui proces judiciar și care încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale debitorului și conține clauze inechitabile. Astfel, în conținutul tranzacției de împăcare a fost inclusă clauza 4.3, care impune debitorului achitarea unei penalități de 1% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere deși, conform recipisei din 12 iunie 2021, lui Șaidov Veaceslav nu i se impunea plata unei penalități contractuale.Respectiv includerea unei asemenea obligații în afara raportului contractual plasează debitorul într-o situație inechitabilă în raport cu clauzele contractuale inițiale asupra cărora părțile au consimțit și în acest mod se încalcă în mod vădit drepturile, libertăţile şi interesele legitime ale lui Șaidov Veaceslav.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 16 martie 2023 Corsenco Mihail a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 27 februarie 2023, solicitând admiterea cererii de recurs, cu casarea integrală a încheierii primei instanțe și soluționarea problemei în fond, cu adoptarea unei noi soluții de admitere a cererii.

În motivarea cererii de recurs creditorul a invocat, că instanța de fond nu a ținut contul de faptul, că tranzacția de mediere a fost semnată în condițiile art. art. 1917 - 1919 al Codului civil, iar potrivit art. 1920 Cod civil are autoritatea lucrului judecat.

Consideră partea recurentă, că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că până în prezent Tranzacția de împăcare nu a fost contestată de nici una din părțile

semnatare și nu s-a solicitat nulitatea tranzacției de mediere, faptul care duce la valabilitatea acesteia și care produce efecte juridice în prezent.

Susține partea recurentă, că instanța de fond a refuzat în confirmarea tranzacției de împăcare pe motiv că tranzacția contravine legii, încalcă drepturile și interesele legitime ale persoanei și este în mod vădit inechitabilă, fără a ține cont de faptul că Corsenco Mihail a anexat toate actele/documentele relevante datoriei și anume: recipisa din 12.06.2021, care demonstrează temeinicia și legalitatea încheierii tranzacției de împăcare.

În acest context, consideră că instanța de fond a dat o apreciere greșită conținutului tranzacției de mediere, care a reflectat voința părților de a soluționa litigiul pe cale amiabilă încălcind astfel principiile legislației civile stipulate în art. 1 alin. (1) al Codului civil potrivit cărora legislația civilă este întemeiată pe recunoașterea egalității participanților la raporturile reglementate de ea, protecția vieții intime, private și de, familie, recunoașterea inviolabilității proprietății, a libertății contractuale, protecția bunei-credințe, protecția consumatorului, recunoașterea inadmisibilității imixtiunii în afacerile private, necesității de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată și de apărare a lor de către organele de jurisdicție competente.

Astfel, susține că instanța de fond a admis imixtiunea în afacerile private, a împiedicat realizarea liberă a drepturilor civile și exprimarea voinței de a contracta.

Consideră partea recurentă, că instanța neîntemeiat a refuzat confirmarea tranzacției de mediere pe suma de 52000 euro, din motiv că părțile au stipulat că în cazul neexecutării obligațiilor asumate în tranzacție creditorul este în drept să solicite, iar debitorii acceptă să achite suma de 52000 euro fără reducere. Această prevedere este întemeiată pe dispozițiile art. 1917 alin. (3) Cod civil, potrivit căruia tranzacția poate stipula o penalitate pentru cel care omite să o execute". Astfel la data semnării tranzacției de mediere părțile s-au înțeles că la suma datoriei în mărime de 59634,45 euro va fi aplicată o reducere de 7634,45 euro, datoria devenind 52000 euro, iar în cazul în care aceasta nu va fi achitată conform graficului de achitări, reducerea nu se aplică și suma urmează a fi achitată fără reducere - de 59634,45 euro. Astfel instanța de fond greșit a concluzionat că cerința a fost formulată neclar.

Se mai menționează în cererea de recurs, că prin tranzacția de mediere semnată în scopul prevenirii unui proces produce efecte juridice până la declararea nulității sau rezoluțiunii acesteia, fapt stabilit de art. 1920 alin. (3) al Codului civil care declară că partea la tranzacția extrajudiciară poate invoca tranzacția extrajudiciară pe cale de excepție fără a cere confirmarea ei.

Astfel consideră, că instanța a dat o apreciere greșită inclusiv și la imposibilitatea creditorului de a se adresa în instanța de judecată pentru confirmarea tranzacției de mediere din motiv că datorie nu a ajuns la scadență, pe când recurentul a relatat, că la data adresării în judecată intimații nu au efectuat nici o achitare conform graficului indicat în tranzacția de împăcare.

Intimatul, fiind informat despre examinarea recursului, nu a prezentat referința la acesta și nu și-a expus poziția vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Studiind recursul declarat şi materialele pricinii, motivele invocate de parte în susținerea acestuia în coroborare cu legislația pertinentă și aplicabilă speței, Colegiul consideră recursul ca fiind neîntemeiat şi care urmează a fi respins, cu menținerea actului judecătoresc atacat din următoarele considerente.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea acesteia.

După cum s-a indicat anterior, recurentul Corsenco Mihail a declarat recurs la 16 martie 2023 /prin intermediul oficiului poștal/, împotriva încheierii Judecătorie Chișinău /sediul Centru/ din 27 februarie 2023.

Cu toate acestea, Colegiul atestă recursul ca fiind declarat în termen, deoarece partea recurentă a recepționat actul judecătoresc atacat la data de 3 martie 2023, fapt confirmat prin extrasul poștei electronice, anexat la materialele cauzei. Corespunzător, Colegiul atestă că recursul a fost declarat în a 13-a zi din data recepționării actului judiciar atacat.

Cadrul legal pertinent aplicabil speței.

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod şi de alte Legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În corespundere cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet de 3 judecători, în baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În corespundere cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea atacată.

Totodată, în corespundere cu art. 1917 alin. (1) Cod civil, tranzacţia este contractul prin care părţile previn un proces ce poate să înceapă, termină un proces început sau rezolvă dificultăţile ce apar în procesul executării unei hotărâri judecătoreşti.

În temeiul art. 489 alin. (3) lit. a) Cod de procedură civilă, judecătorul refuză confirmarea tranzacției dacă aceasta contravine legii ori încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului.

Prevederi similare se conțin și în Legea cu privire la mediere nr. 137 din 03.07.2015, care determină statutul mediatorului, formele de organizare a activității de mediator și cerințele pentru înregistrarea organizațiilor de mediere, principiile desfășurării procesului de mediere și efectele acestuia, particularitățile medierii în domenii specifice, precum și competența autorităților și a instituțiilor statului în domeniul medierii.

Astfel, art. 25 din Legea numită stabilește că pot fi supuse medierii litigiile civile cu privire la drepturile și obligațiile care sânt sau pot face obiect de examinare în instanța de judecată sau arbitraj și de care părțile pot dispune liber prin tranzacție, în condițiile legii.

Medierea în litigiile civile poate avea loc în afara procesului judiciar sau arbitral, precum și în cadrul procesului judiciar sau arbitral.

În sensul art. 32 alin. (3) din același act legal, nu se admite includerea în tranzacție a clauzelor care: a) se referă la drepturi și obligații de care părțile nu pot dispune liber prin tranzacție; b) încalcă normele imperative ale legii, ordinea publică și bunele moravuri; c) sânt în mod evident inechitabile; d) prejudiciază interesul superior al copilului; e) încalcă drepturile unor terțe persoane neantrenate în procesul medierii.

Potrivit prevederilor art. 312 Cod civil, consimțământul este manifestarea, exteriorizată, de voința persoanei de a încheia un act juridic. Consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat. Intenția de a produce efecte juridice se determină din declarația sau comportamentul persoanei, așa cum ea a fost înțeleasă în mod rezonabil de către cealaltă parte a actului juridic sau, în cazul actelor juridice unilaterale, de către persoana căreia actul îi este destinat.

Conform art. 992 Cod civil, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Potrivit art. 316 alin. (1) Cod civil, actul juridic poate fi încheiat verbal, în formă electronică, în scris sau în formă autentică.

În conformitate cu prevederile art. 321 alin. (1) și alin. (2) Cod civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. În cazul în care, conform legii sau învoielii între părți, actul juridic trebuie încheiat în scris, el poate fi încheiat atât prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părți, cât și printr-un schimb de scrisori, telegrame, telefonograme, altele asemenea, semnate de partea care le-a expediat.

Conform art. 1242 Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceiași sumă sau bunuri

de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Starea de fapt și circumstanțele cauzei.

Potrivit materialelor pricinii colegiul atestă, că la data de 9 februarie 2023 Corsenco Mihail s-a adresat cu cerere către Șaidov Veaceslav, prin care a solicitat confirmarea tranzacției de împăcare nr. ***** din 30 septembrie 2022, încheiată între Corsenco Mihail și Șaidov Veaceslav, privind încasarea sumei de 59634,45 euro și a penalității în mărime de 1 % pentru fiecare zi de întârziere cu eliberarea titlului executoriu.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 27 februarie 2023 s-a refuzat confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere nr. *****, încheiată la 30 septembrie 2022 între Corsenco Mihail și Șaidov Veaceslav și emiterea titlului executoriu.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 16 martie 2023 Corsenco Mihail a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 27 februarie 2023, solicitând admiterea cererii de recurs, cu casarea integrală a încheierii primei instanțe și soluționarea problemei în fond, cu adoptarea unei noi soluții de admitere a cererii.

Colegiul consideră soluția instanței de fond una corectă, întemeiată și legală, concluzia respectivă fiind una conformă cadrului legal aplicabil și stării de fapt constatate și real existente, fiind impusă datorită următoarelor raționamente și circumstanțe. În acest sens Completul judiciar reiterează că, potrivit constatărilor instanței de fond, tranzacția de împăcare cu nr. *****, încheiată prin mediere la 30 septembrie 2022 între Corsenco Mihail Șaidov Veaceslav contravine scopului tranzacției de mediere îndreptat spre prevenirea unui proces judiciar și care încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale debitorului, deoarece conține clauze inechitabile.

În același sens Colegiul ține să specifice, că creditorul/recurent prin intermediul respective tranzacții impune debitorului/intimat achitarea unei penalități de 1% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere deși, conform recipisei din 12 iunie 2021, lui Șaidov Veaceslav nu i se impunea plata unei penalități contractuale. Respectiv includerea unei asemenea obligații în afara raportului contractual plasează debitorul într-o situație inechitabilă în raport cu clauzele contractuale inițiale asupra cărora părțile au consimțit și în acest mod se încalcă în mod vădit drepturile, libertăţile şi interesele legitime ale lui Șaidov Veaceslav.

Astfel, Colegiul atestă că condițiile tranzacției, în felul în care au fost expuse și prezentate de părțile în litigiu nu pot fi acceptate și confirmate, deoarece acestea sunt incerte, neclare, evazive și vin în contradicție cu prevederile legale. Or, există o neclaritate referitoare natura juridică a sumei de 7634,45 euro, aferentă sumei împrumutului de 52000 euro și nici modalitatea de formare a acestei sumei. Astfel, Colegiul atestă caracterul neclar și incert al tranzacției, situație care creează dificultăți de ordin juridic pentru acceptarea și confirmarea acesteia.

Raportând la caz normele legale expuse și circumstanțele reținute de instanța de recurs, Colegiul atestă corectitudinea soluției date de prima instanță și, vice-versa, lipsa temeiurilor legali de a admite recursul înaintat. Or, după cum s-a indicat anterior, tranzacția semnată de părți nu corespunde scopului urmărit de mediere, aceasta contravine drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale debitorului, stabilește clauze vădit disproporționale pentru părți.

În concluzie și, generalizând cele constatate Colegiul atestă despre netemeinicia recursului declarat de creditorul Corsenco Mihail, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 27 februarie 2023, deoarece acesta nu a combătutul concluziile instanței de fond și nu a prezentat date și probe, care ar demonstra existența situației faptice invocate, cum și existența acoperii legale a procedurii, a cărei confirmare se solicită. Or, instanța de fond corect a constatat că condițiile tranzacției sunt vădit și evident inechitabile pentru debitor, în situația în care acestuia i s-a impus plata unei penalități de 1% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, iar mediatorul la tranzacționare nu a verificat și nu a indicat nici în tranzacție și nici în contractul de mediere obiectul și componența obligațiilor impuse debitorului, din ce este formată datoria pretinsă și componentele acestei datorii. Mai mult, Colegiul ține să accentueze, că refuzul de a confirma tranzacția de împăcare nu aduce nici o atingere sau limitare în drepturi creditorului, deoarece acesta este în drept de a se adresa cu acțiune civilă în ordinea procedurii generale, contencioase, cu pretenția de încasare a sumei datoriei pretinse.

Respectiv, în situația descrisă Colegiul conchide că prima instanță corect, legal și întemeiat a respins cererea creditorului Corsenco Mihail privind confirmarea tranzacției de împăcare nr. ***** din 30 septembrie 2022, încheiată între Corsenco Mihail și Șaidov Veaceslav, cu eliberarea titlului executoriu în temeiul tranzacției, corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței, adoptând o soluție întemeiată și legală în acest sens, iar motivele invocate de recurent în cererea de recurs fiind formale și neîntemeiate, reducându-se doar la critica subiectivă față de concluziile instanței de fond, necesită a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc atacat.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a) și 428 alin. (1) Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e:

Respinge recursul declarat de creditorului Corsenco Mihail.

Menține încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 27 februarie 2023, emisă în cauza civilă inițiată la cererea depusă de Corsenco Mihail către Șaidov Veaceslav cu privire la confirmarea tranzacției de împăcare și eliberarea titlului executoriu, prin care s-a refuzat în confirmarea tranzacției de împăcare și eliberarea titlului de executare silită a tranzacției.

Decizia este irevocabilă din data emiterii.

Președintele ședinței
Judecător **Ion Secrieru**

Judecătorii **Marina Anton**

Vitalie Cotorobai